

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, pentru modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, pentru modificarea și completarea Legii nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European și pentru modificarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României*, inițiată de doamna deputat USR Buzoianu Diana-Anda, domnul senator USR Mihail Radu-Mihai și domnul deputat USR Apostol Alin-Gabriel (Bp. 352/2024).

I. Principalele reglementări

Prin inițiativa legislativă se propune modificarea *Legii nr. 215/2001¹, Legii nr.208/2015², Legii nr.33/2007³ și a Legii nr.370/2004⁴*, propunându-se

¹ Legii administrației publice locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare

stabilirea unui model al buletinului de vot în care toți competitorii electorali să fie înscrși pe o singură pagină, în vederea prevenirii riscului de transfer al tușului ștampilei cu mențiunea „VOTAT” pe versoul paginii în care este înscris candidatul pe care alegătorul optează să îl voteze sau pe paginile ulterioare.

Totodată, se propune ca listele de candidați să nu mai fie înscrise pe buletinul de vot, ci afișate distinct, la loc vizibil, în cabinele de vot, pe buletin figurând doar denumirea formațiunii politice și semnul electoral al acesteia.

II. Observații și propuneri

1. În cuprinsul *Expunerii de motive* al inițiativei legislative este menționată „*dificultatea alegătorului de a-și exprima votul*” din cauza „*întinderii buletinului de vot pe mai multe pagini*”. În plus, se precizează că, în situația unui buletin de vot cu mai multe pagini „*există premisele ca cerneala să se imprime și pe restul paginilor succesive, cu consecința anulării votului*”.

Totodată, este consemnată o analiză conform căreia, la alegerile din data de 9 iunie 2024, aproximativ 5% din voturile exprimate au fost anulate. Cu toate acestea nu sunt prezentate informații relevante cu privire la estimarea procentului de voturi anulate ca urmare a imprimării cernelii în alt patratel al buletinului de vot decât cel ales de alegători (respectiv, procentul de voturi anulate din alte cauze). Considerăm că există situații de anulare a voturilor care nu sunt determinate de această „*imprimare*” pe mai multe pagini, astfel cum sunt cazurile de anulare a buletinului de vot urmare a aplicării ștampilei de către alegător, pe mai multe patratelate, în mod voit.

Astfel, soluția aleasă constă în modificarea buletinelor de vot (la toate tipurile de alegeri organizate în România), astfel încât acestea să conțină doar numele partidului politic/alianței politice/alianței electorale (după caz, numele candidatului independent) și semnul electoral. În același timp, listele de candidați sunt afișate în ziua (zilele) votării doar în interiorul cabinei de vot. Buletinul de vot, astfel modificat, trebuie să conțină, pe o singură filă, toate patratelatele cu numele competitorilor electorali (partide și alianțe) și semnele electorale. În prezența unui număr mare de competitori electorali, în condițiile în care buletinul de vot nu poate să aibă dimensiuni foarte mari, se va ajunge la situația în care respectivele informații vor fi tipărite (pe aceeași filă) cu

² privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare

³ privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, republicată, cu modificările și completările ulterioare

⁴ pentru alegerea Președintelui României, republicată, cu modificările și completările ulterioare

caractere de tipar mici. Unii alegători vor avea dificultăți în identificarea competitorului electoral preferat.

Precizăm că art. 58 alin. (4) din *Legea nr. 115/2015*, art. 61 alin. (6) din *Legea nr. 208/2015*, precum și art. 20 alin. (6) lit. c) din *Legea nr. 33/2007* prevăd afișarea în ziua votării a listelor de candidați „*la loc vizibil, în interiorul urnelor de vot, de la stânga la dreapta*”. Considerăm că s-a avut în vedere, după cum este menționat în cuprinsul *Expunerii de motive*, afișarea listelor de candidați în interiorul cabinelor de vot, nu al urnelor de vot.

Această modalitate de prezentare a competitorilor electorali (partidul politic sau alianța politică sau electorală), pe buletinul de vot, respectiv listele de candidați, în interiorul cabinelor de vot - este de natură să deruteze alegătorii care vor fi nevoiți să asocieze denumirea unui partid politic (de pe buletinul de vot) cu numele candidaților afișat pe pereții cabinei de vot.

Cu atât mai mult cu cât, la alegerile reglementate de *Legea nr. 115/2015* și *Legea nr. 208/2015*, în cabina de vot ar trebui să fie afișate două categorii de liste de candidați: pentru consiliile locale și cele pentru consiliile județene (sau pentru Consiliul General al Municipiului București), respectiv pentru Senat și Camera Deputaților.

Legile electorale supuse modificării prin prezenta inițiativă legislativă conțin prevederi privind afișarea buletinelor de vot, anulat/anulate, în diferite locuri publice, astfel încât alegătorii să poată să cunoască care sunt candidații înscriși în listele de candidați pentru a putea să își exercite dreptul de vot în cunoștință de cauză.

Astfel, ca exemplu menționăm dispozițiile art. 62 din *Legea nr. 115/2015*, potrivit căroră „*La sediul primăriei și al biroului electoral de circumscripție, precum la sediile secțiilor de votare se afișează, în termen de 3 zile de la expirarea termenului de imprimare, câte un buletin de vot din fiecare categorie, după ce a fost vizat anulat de președintele biroului electoral de circumscripție*”, și cele ale art. 63 alin. (7) din *Legea nr. 208/2015*, potrivit căroră „*Câte două exemplare din buletinele de vot (pentru Senat și pentru Camera Deputaților), vizate și anulate de președintele biroului electoral de circumscripție, se vor afișa, cu o zi înainte de alegeri, la sediul fiecărei secții de votare*”.

Prin urmare, afișarea în diverse locuri publice a buletinelor de vot anulate (fără să conțină listele de candidați cu numele și prenumele candidaților) nu mai este de natură să îi informeze pe alegători cu privire la identitatea candidaților.

În concluzie, considerăm că prin reglementările propuse, inițiativa legislativă este de natură să deruteze alegătorii, să complice inutil procesul

votării și să-i priveze pe alegători de informațiile privind numele și prenumele candidaților, anterior zilei (după caz, primei zile) votării.

2. În ceea ce privește Art. III pct. 3 din inițiativa legislativă, semnalăm necesitatea remedierii erorii materiale, în sensul că referirea corectă urmează a se face la dispozițiile alin. (5), și nu la cele ale alin. (3).

3. Întrucât inițiativa legislativă este promovată într-un termen mai mic de un an până la data stabilită pentru alegerea Președintelui României și pentru alegerile pentru Senat și Camera Deputaților care vor avea loc în anul 2024, se vor avea în vedere Deciziile Curții Constituționale ale României nr.426/2023 și nr.148/2024, respectiv ca măsurile promovate să stabilească aspecte tehnice, care nu sunt de natură să aducă prejudicii exercitării drepturilor electorale și, ca atare, pot fi adoptate într-un termen mai mic de un an până la data organizării alegerilor.

Totodată, atașăm prezentului punct de vedere opinia Autorității Electorale Permanente cu privire la inițiativă legislativă, transmisă cu adresa nr. 24485/07.08.2024.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Parlamentul va decide cu privire la oportunitatea adoptării acestei inițiative legislative.

Cu stimă,
Ion-Mărcuț CIOBACU
PRIM-MINISTRU

Domnului senator Nicolae-Ionel CIUCĂ
Președintele Senatului